

3. STATUS SZKOLENIA

3.1. STATUS SZKOLENIA ORAZ KRAJOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE PSYCHOTERAPII I DORADZTWA

3.2. WZAJEMNE UZNAWANIE [SYSTEMÓW CERTYFIKACYJNYCH]

3.3. PROCES SZKOLENIA

3.4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUCZYCIELI

3. STATUS SZKOLENIA

3.1. Status szkolenia oraz krajowe wymagania dotyczące psychoterapii i doradztwa

Szkolenie w analizie transakcyjnej jest szkoleniem profesjonalnym.

Otrzymanie kwalifikacji wymaga spełnienia określonych wymagań dotyczących liczby godzin szkolenia, superwizji i praktycznego doświadczenia, a także uzyskania pozytywnego wyniku na egzaminie.

Szkolenie w analizie transakcyjnej prowadzi do uzyskania kompetencji osobistych i zawodowych, natomiast otrzymanie certyfikatu Analityka Transakcyjnego uprawnia do praktykowania analizy transakcyjnej **w ramach regulacji prawnych każdego państwa**.

W niektórych krajach europejskich praktykowanie psychoterapii i/lub doradztwa jest oficjalnie uznawane, a w innych prawnie regulowane. Mogą istnieć krajowe regulacje prawne dotyczące tego, kto może praktykować jako psychoterapeuta lub jako doradca; z tego powodu osoba szkoląca się będzie musiała spełnić określone wymagania krajowe dotyczące szkolenia i akredytacji w swoim kraju, jak również wymagania dotyczące szkolenia w AT, zanim będzie mogła być uznana za osobę mogącą praktykować w swoim kraju. **Obowiązkiem zarówno osoby szkolącej się, jak i jej Superwizora Prowadzącego jest posiadanie pełnej informacji na ten temat, kiedy wybiera się dziedzinę specjalizacji.**

We wszystkich przypadkach postanowienia krajowe są dodatkiem do wymagań szkoleniowych i akredytacyjnych PTSC i ani nie zastępują ani nie zmieniają żadnych wymagań PTSC.

Ten podręcznik zawiera przepisy i wskazówki dotyczące tego, jak powinno wyglądać szkolenie prowadzące do uzyskania tytułów Certyfikowanego Analityka Transakcyjnego, CTA Nauczyciela i Superwizora Analizy Transakcyjnej praktyków (CTA TS) oraz Nauczyciela i Superwizora Analizy Transakcyjnej praktyków i nauczycieli, a także opisuje wymagania ustanowione przez Komisję Standardów Profesjonalnego Szkolenia (PTSC) Europejskiego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej (patrz Rozdział 1.).

3.2. Wzajemne uznawanie [systemów certyfikacyjnych]

EATA i ITAA wzajemnie uznają swoje systemy certyfikacyjne: procedury egzaminowania i akredytacji obu towarzystw, generalnie, są obustronnie honorowane (patrz Rozdział 1.6.).

3.3. Proces szkolenia

A. Dziedziny specjalizacji.

Istnieją cztery dziedziny specjalizacji w analizie transakcyjnej, tj.:

- ❖ Psychoterapia
- ❖ Doradztwo
- ❖ Edukacja
- ❖ Organizacje

Osoba szkoląca się uzgadnia dziedzinę specjalizacji ze swoim Superwizorem Prowadzącym, tj. TSTA, PTSTA lub CTA TS, z którym ma podpisany kontrakt szkoleniowy. (patrz Rozdział 2. Dziedziny specjalizacji)

B. Akredytowani trenerzy.

Wyłącznie Nauczyciele i Superwizorzy Analizy Transakcyjnej praktyków i nauczycieli (TSTA, TTA i STA) lub Tymczasowi Nauczyciele i Superwizorzy Analizy Transakcyjnej (PTSTA) oraz Certyfikowani Nauczyciele i Superwizorzy praktyków (CTA TS) mogą prowadzić akredytowane szkolenia z analizy transakcyjnej.

C. Uprawnienia do rozpoczęcia szkolenia.

Osoby zainteresowane szkoleniem prowadzącym do uzyskania tytułu Certyfikowanego Analityka Transakcyjnego powinny zgłosić się do organizacji krajowej lub regionalnej w celu potwierdzenia tego, że uzyskanie przez nie certyfikatu jest formalnie możliwe. Ogólnie warunki wstępne obejmują:

- ❖ spełnienie przez osobę wymagań towarzystwa krajowego dotyczących wykształcenia oraz **wymogów prawnych obowiązujących w danym kraju**
- ❖ istnienie możliwości praktycznego zastosowania AT w określonym zawodzie
- ❖ istnienie możliwości odbycia przez osobę koniecznego szkolenia i superwizji pod okiem osób, które mają odpowiednie kwalifikacje, tj. są TSTA, PTSTA lub CTA TS.

D. Szkolenie oparte na kontrakcie.

Szkolenie odbywa się w oparciu o formalny kontrakt szkoleniowy zawarty:

- ❖ pomiędzy osobą szkolącą się a nauczycielem, który musi być TSTA, PTSTA lub CTA TS, i który staje się Superwizorem Prowadzącym osoby szkolącej się
- ❖ pomiędzy osobą szkolącą się a EATA (patrz Rozdział 4.6.)

Zwykle osoba szkoląca się podpisuje kontrakt szkoleniowy na CTA z jej Superwizorem Prowadzącym w czasie szkolenia lub po kilku latach szkolenia. Za zgodą Superwizora Prowadzącego godziny szkoleń odbytych przed podpisaniem kontraktu mogą być zaliczone jako część godzin wymaganych do ubiegania się o certyfikat.

E. Czas trwania szkolenia.

Osoby szkolące się są zachęcane do ustalenia własnego tempa realizacji szkolenia, tj. odbywania niezbędnych godzin szkolenia oraz wypełniania wymagań [towarzystw] krajowych i wymagań stawianych przez EATA, a także przygotowywania się, wtedy, kiedy uznają, że są na to gotowe. Nie istnieje standardowy program szkolenia w AT.

Trenerzy mają wolną rękę w kwestii ustalania zawartości, formy, stylu i kolejności etapów szkolenia w ramach wskazówek zamieszczonych w niniejszym podręczniku i ze szczególnym uwzględnieniem Kluczowych Kompetencji w określonej dziedzinie specjalizacji (patrz Rozdział 2.).

F. Relacja między osobą szkolącą się a nauczycielem.

Jedną z podstawowych zasad szkolenia w AT jest to, że osoba szkoląca się aktywnie planuje i strukturalizuje swoje szkolenie i bierze odpowiedzialność za swój rozwój osobisty i zawodowy, jak również za sam proces szkolenia.

Superwizor Prowadzący jest odpowiedzialny za udzielanie wskazówek i asystowanie osobie szkolącej się w zależności od jej indywidualnej osobowości, stylu uczenia się i szczególnych okoliczności. Superwizor Prowadzący ponosi część odpowiedzialności za odpowiednie przygotowanie osoby szkolącej się, zanim przystąpi ona do egzaminu. Jeśli Superwizor Prowadzący uzna, że jest to konieczne lub pożądane może on zobowiązać osobę szkolącą się do spełnienia dodatkowych wymagań szkoleniowych.

Osobie szkolącej się łatwiej jest wypracować sobie swój własny styl, jeśli ma okazję do zdobywania różnorodnych doświadczeń w procesie szkolenia, dlatego ważne jest, by pracować z różnymi trenerami posiadającymi tytuł TSTA, PTSTA czy CTA TS, którzy reprezentują różne style pracy i kładą nacisk na odmienne podejścia w AT. Relacja

między Superwizorem Prowadzącym a osobą szkolącą się jest oparta na wzajemnym wyborze i osobistym zaufaniu. Podjęcie przez osobę szkolącą się decyzji o zmianie Superwizora Prowadzącego nie powinno skutkować powstaniem uprzedzeń w stosunku do osoby szkolącej się. To samo odnosi się do Superwizora Prowadzącego, który zdecydowałby się na zakończenie relacji kontraktowej z osobą szkolącą się (patrz Rozdział 4.8.).

3.4 Odpowiedzialność nauczycieli

A. *Bycie na bieżąco.*

Nauczyciele są zobowiązani do posiadania aktualnej wiedzy na temat aktualnie obowiązujących przepisów i wymagań dotyczących organizacji egzaminów ustanawianych przez Komisję Standardów Profesjonalnego Szkolenia (PTSC) oraz Komisję Certyfikacyjną (CoC). Źródła aktualnych informacji to:

- ❖ aktualnie obowiązujący *Podręcznik szkolenia i egzaminowania EATA*
- ❖ witryna internetowa EATA – zakładka PTSC Updating
- ❖ maile wysyłane przez EATA do wszystkich nauczycieli

Obowiązki Superwizora Prowadzącego obejmują:

- Posiadanie kontraktu szkoleniowego EATA zawartego z Kandydatem, ostemplowanego przez EATA, data ostemplowania stanowi datę zatwierdzenia kontraktu.

Kontrakt na CTA jest ważny przez pięć lat i można go odnawiać (patrz Rozdział 4.).

W momencie składania Egzaminu Pisemnego nie obowiązują żadne wymagania dotyczące czasu, który musi upłynąć od momentu podpisania kontraktu.

W przypadku przystępowania do Egzaminu Ustnego na CTA kontrakt musi być ważny (ostemplowany przez EATA) przez co najmniej 12 miesięcy przed datą egzaminu ustnego, a Kandydat musi odbyć co najmniej 40 godzin superwizji z Superwizorem Prowadzącym zanim przystąpi do egzaminu (patrz Rozdział 9.).

Kontrakty na CTA TS są ważne przez siedem lat i mogą zostać odnowione tylko raz, na kolejne siedem lat. Odnowienie kontraktu [zatwierdzenie drugiego

kontraktu] musi nastąpić przed datą wygaśnięcia pierwszego kontraktu (patrz Rozdział 4. i 11.).

Kontrakty na TSTA są ważne przez siedem lat i mogą zostać odnowione tylko raz, na kolejne siedem lat. Odnowienie kontraktu [zatwierdzenie drugiego kontraktu] musi nastąpić przed datą wygaśnięcia pierwszego kontraktu (patrz Rozdział 4. i 12.).

Kontrakt zostaje automatycznie anulowany, jeżeli osoba szkoląca się lub nauczyciel nie odnowią swojego członkostwa w EATA (patrz Rozdział 4.6.).

- Aby upewnić się, że kandydat jest świadomy tego, co należy do jego obowiązków (patrz Rozdział 7., 8. i 9. – dla CTA, Rozdział 11. – dla CTA TS, Rozdział 12. – dla TSTA oraz Rozdział 4.6. dla wszystkich).
- Aby podnosić świadomość osób szkolących się w kwestii wymagań dotyczących szkolenia i certyfikacji Superwizor Prowadzący PTSTA lub CTA TS musi dodatkowo:
 - Ocenic co najmniej jeden egzamin pisemny
 - Być egzaminatorem egzaminu ustnego co najmniej 5 razy w trzech różnych lokalizacjach
 - Ukończyć Warsztat dla Egzaminatorów Egzaminu Pisemnego (od stycznia 2023)

B. Zmiany zasad.

Żadne zmiany zasad dla kandydatów nie zostaną wprowadzone w oparciu o to, że ich nauczyciel nie posiadał szczegółowych informacji na temat aktualnie obowiązujących przepisów.

C. Dokumentacja egzaminacyjna.

Kandydaci i ich Superwizorzy Prowadzący, a nie Komisja Certyfikacji (CoC), są odpowiedzialni za to, żeby upewnić się czy dokumentacja egzaminacyjna kandydata jest kompletna i spełnia wymagania. Nauczyciele powinni upewnić się, że sprawdzili dokumentację kandydata pod kątem kompletności i spełniania wymagań.

Kandydat, który zgłosi się na egzamin z dokumentacją niekompletną lub niespełniającą wymagań, nie zostanie dopuszczony do egzaminu.